

Stöðuskýrsla – Jarðhræringar á Reykjanesi

Dagsetning:	17. mars 2024 kl 02:00	Stig:	Neyðarstig
Tekið saman af:	Dagbjartur Kr. Brynjarsson		
Netfang:	dagbjartur@ferdamalastofa.is	Sími:	659 9099

Yfirlit

- Gos hófst kl 20:23 í Sundhnúkaágágaröðinni á milli Hagafells og Stóra-Skógfells, Á svipuðum stað og gosið sem varð 8. febrúar.
- Gosið er mun öflugra heldur en fyrri gos undanfarna mánuði.
- Vel gekk að rýma bæði Svartsengissvæðið og Grindavík.
- Hraun rennur til Vesturs yfir Grindavíkurveg og í átt að hitaveitulögn.
- Hraun rennur til Suðausturs í átt að Suðurstrandavegi við bæinn Hraun.
- Hugsanlegt er að hraun renni í sjó við bæinn Hraun
- Ekki er gert ráð fyrir mikilli hættu á gasmengun næstu 24 klst.
- Eldgosið hefur ekki haft áhrif á stafssemi KEF
- Ekki er gert ráð fyrir að starfssemi KEF verði fyrir truflun.
- Hættumat var uppfært 17. mars kl 00:00 og gildir að öllu óbreyttu til 18. mars kl 15:00.

Upplýsingar frá Samhæfingarstöð

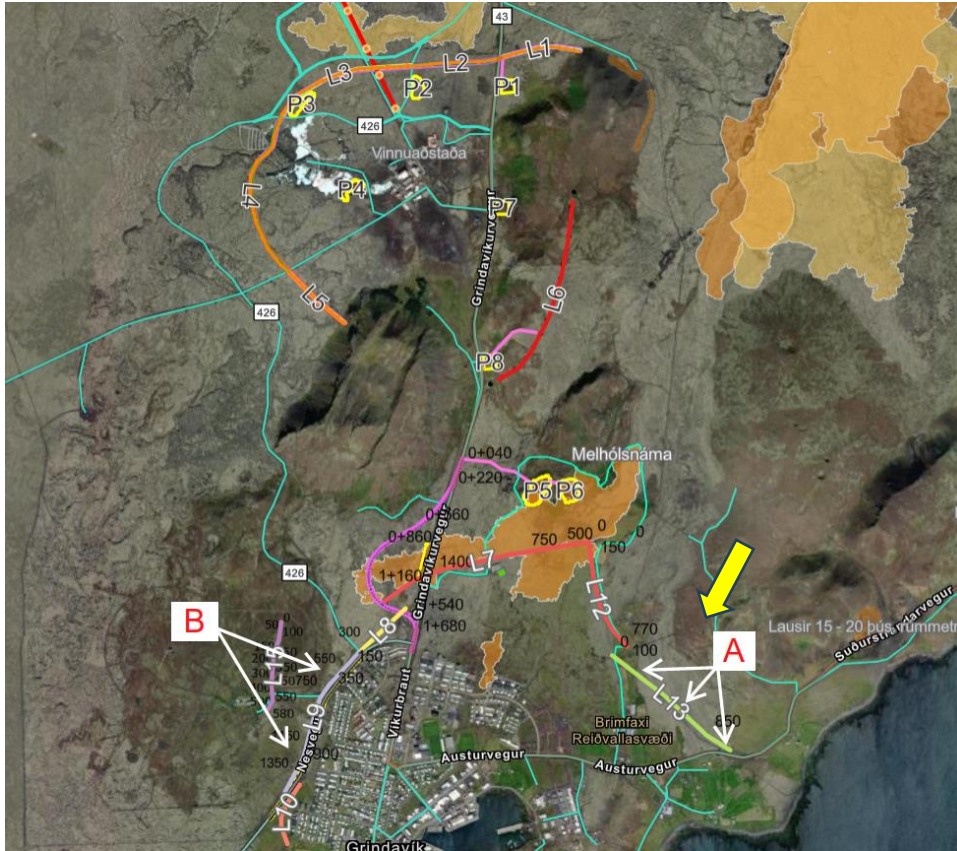
Uppfært 17. mars kl 02:00

Rétt fyrir kl.19:45 í kvöld varð Veðurstofa var við aukna skjálftavirkni á svæðinu. Um 30 mínútum síðar hófst eldgos milli Hagafells og Stóra-Skógfells. Þetta er fjórða eldgosið í Sundhnjúkaágágröðinni. Upptökin eru nær Stóra-Skógfelli, á svipuðum stað og eldgosið sem varð 8.febrúar. Heildarlengd sprungunnar er áætluð vera 2,9 km. Þýrla Landhelgisgæslu flaug eftirlitsflug yfir gosið með fulltrúa almannavarna og vísindamenn frá Veðurstofu Íslands og Háskóla Íslands og er það mat þeirra að atburðarásin virðist hraðari en í undanförunum eldgosum á svæðinu. Veðurstofan hefur uppfært hættumat í ljósi eldgossins og þróun hraunflæðis frá gossprungunni.

Vel gekk að rýma bæði Svartsengissvæðið og Grindavík en það voru á bilinu 700 – 800 manns í bláalóninu þegar rýming hófst.

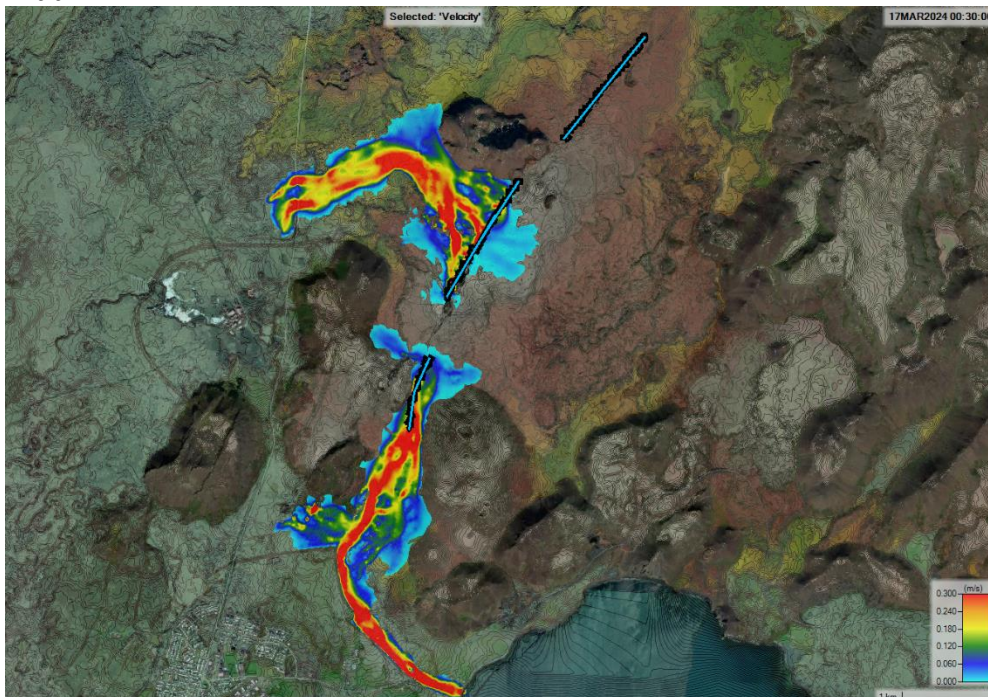
Hraunið er mjög þunnfljótandi og virðist vera meira rúmmál á styttri tíma. Tvær megin hrauntungur liggja frá gosinu önnur í Vestur í átt að Grindavíkurvegi og hefur náð yfir Grindavíkurveg þegar þetta er skrifað (00:38). Hin hrauntungan rennur til Suðurs að leiðigarði Norður af Grindavík og fylgir honum til Suðausturs. Gert er ráð fyrir að sú tunga ná í sjó við bæinn Hraun á næstu klukkustundum. Komi til þless að hraun flæði í sjó er staðbundin hætta á saltsýrumyndun (og saltsýrugasi) auk þess að hætta er á staðbundnum gufusprengingum.

Hraun flæði í dag í suður að horni á leiðigarði milli L7 og L12 og fylgir L12 til Suður og Suðausturs. Sjá gula ör á mynd:

Mynd 1 Leiðigarðar á svæðinu

Haldi leiðigarðar má gera ráð fyrir að hraun flæði eins og kemur fram í neðangreindu hraunflæðilíkani og far í sjó við bænn Hraun. Bærinn Hraun er í hættu á að lenda undir hrauni.

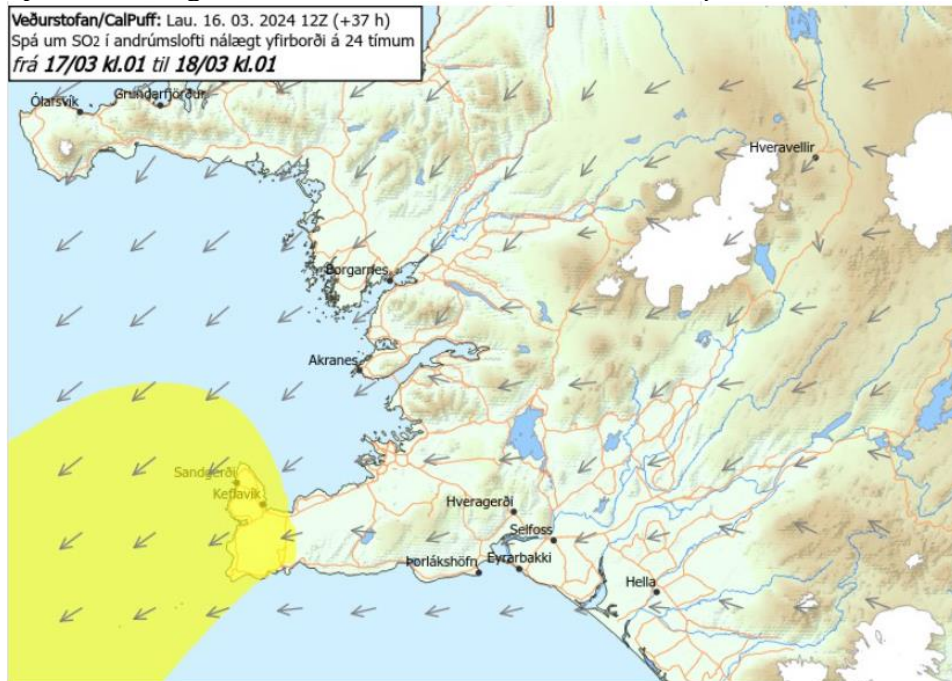

Mynd 2 Hraunfræðilíkan

Hætta er á að heita vants lögn frá Svartsengi lendi undir hrauni utan svæðis sem var lagfært í kjölfar síðasta gos.

Ekki mælist mikil gasmengun í byggð sem stendur. Vindur á morgun verður Norðaustlægur fram eftir degi sem þýðir að hugsanleg gasmengun leggur þá til Suðvesturs frá gosstöðvunum. Seinnipartinn á morgun mun vindátt breytast hægt og rólega í Suðuaustan átt sem þýðir að hugsanlegt gasmengun mun þá leita til Norðvesturs yfir KEF og Reykjanesbæ. Ekki er talin hætta fyrir almenning. Spá um áhrif gas í andrúmslofti næstu 24 tíma má sjá hér:

Mynd 3 Spá fyrir uppsafnaða gasmengun næstu 24 tíma

KEF hélt uppi fullri vinnu samkvæmt áætlun eftir að gosið hófst þó svo að nokkuð var um að vélar væru að koma og fara.

Ferðamálastofa hafð samband við Neyðarstjórn Isavia varðandi stöðu á flugvellingum fari svo að heitt vatn fari af KEF. Miðað við reynslu frá því í febrúar þá er ekki líkur á að það hafi áhrif á KEF að missa út heitt vatn. Þau gátu haldið uppi hita á flugstöðinni með öðrum leiðum. Neyðarstjórn Isavia á ekki von á að útfall á heitu vatni hafi áhrif á starfssemi flugfélaga.

Töluverð hætta er á að hraunflæði hafi nokkur áhrif á vegakerfi þar sem að hraun hefur nú þegar flætt yfir Grindavíkurveg og hugsanlega mun það flæða yfir Suðurstrandaveg á næstu klukkutímum.

Rafstöðin á Hópsnesi verður sett í gang, til að halda uppi fjarskiptasambandi ef afhendingu raforku á svæðinu er ógnað. Ljósleiðarar fyrir svæðið eru við

Suðurstrandaveg og Grindavíkurveg. Ef báðir ljósleiðarar verða fyrir skemmdum getur það haft áhrif á netsamband á svæðinu.

Upplýsingar frá Veðurstofu Íslands

Uppfært 17. mars kl 00:50

Út frá sjónrænu mati í eftirlitsflugi Landhelgisgæslunnar virðist lítið hafa dregið úr krafti gossins. Syðsti og nyrsti hluti sprungunnar virðist aðeins hafa dofnað. Annars gýs nokkuð samfellt á allri sprungunni.

Hraunbreiðan sem nú rennur yfir Grindavíkurveg er umtalsvert breiðari en í febrúar. Samkvæmt upplýsingum úr eftirlitsfluginu hefur hægst á framrás hrauntungunnar sem rennur í suður. Hraðinn er metinn nú vera í kringum 300 m/klst.

Veðurstofan hefur uppfært hættumat í ljósi eldgossins og þróun hraunflæðis frá gossprungunni. Hraun rennur áfram í suður og suðaustur. Hraði hrauntungunnar eins og hann var metinn úr eftirlitsflugi Landhelgisgæslunnar er um 1 km á klst.

Haldist kraftur gossins óbreyttur er sú sviðsmynd möguleg að hraun nái til sjávar rétt austan Þórkötlustaðahverfisins í Grindavík.

Hraun virðist renna hratt í suður í átt að varnargörðum norðan Grindavíkur. Eins rennur hraun í vestur í átt að Grindavíkurvegi, líkt og gerðist í eldgosinu 8. febrúar.

Frá Ferðamálastofu

Uppfært 2. mars kl 19:00

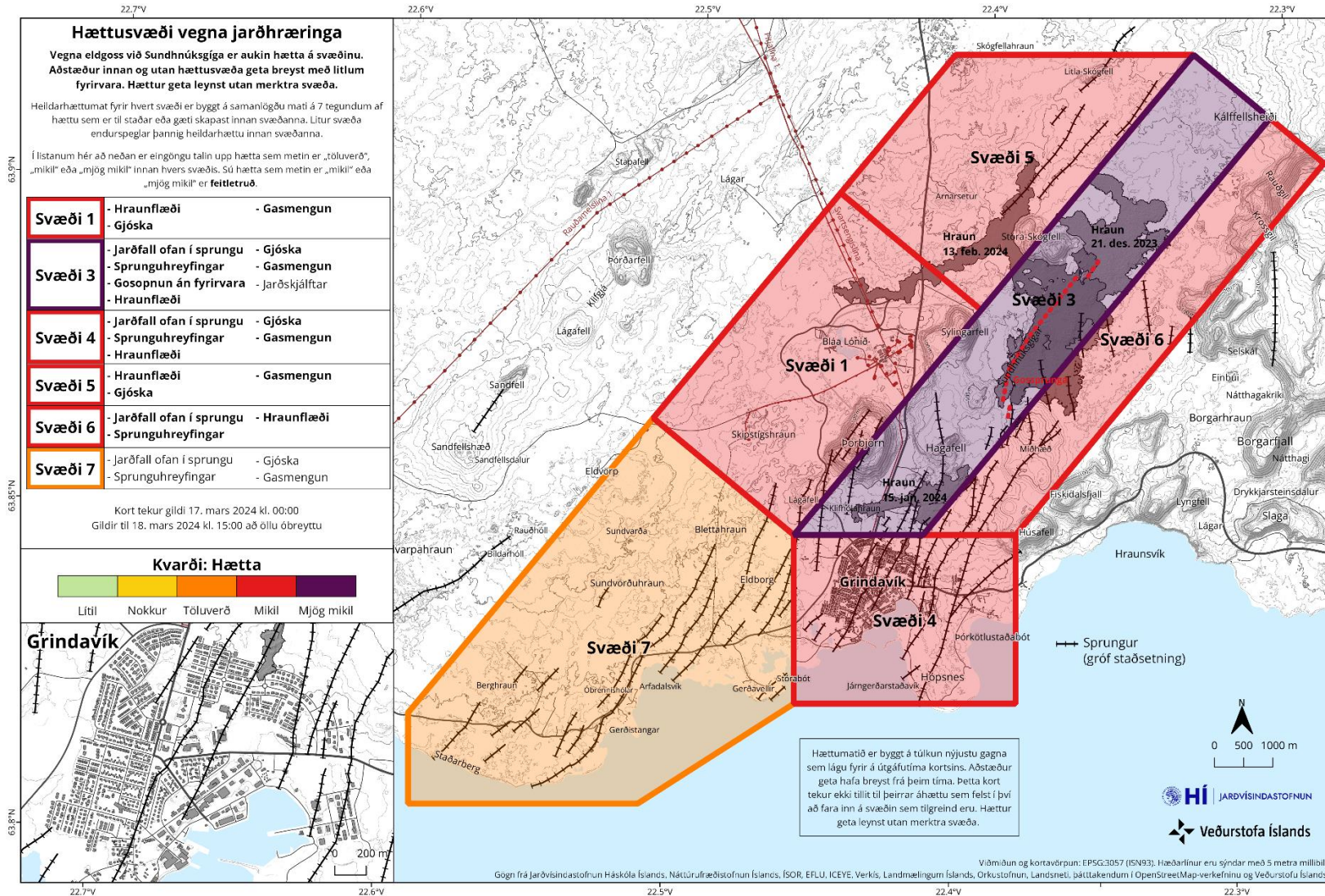
Fulltrúi Ferðamálastofu mætti í Samhæfingastöð Almannavarna í kvöld.

Fulltrúi Ferðamálastofu hefur einnig veri í sambandi við Neyðarstjórn Isavia til þess að fá upplýsingar um hugsanlegar truflanir á rekstri vegna mögulegs útfalls á heita vatni.

Fulltrúi Ferðamálastofu mætir aftur í Samhæfingastöð Almannavarna í fyrramálið.

Frekari upplýsingar veitir Dagbjartur í dagbjartur@ferdamalastofa.is eða 6599099.

Mynd 4 Hættumatskort Veðurstofu Íslands 17. mars 2024 https://www.vedur.is/media/uncategorized/Haettusvaedi_VI_17mars_2024_kl_0000.png